

GOTICO-ANTIQUA, PROTO-ROMAN, HYBRID.
15TH CENTURY TYPES BETWEEN GOTHIC AND ROMAN
ATELIER NATIONAL DE RECHERCHE TYPOGRAPHIQUE

RUSCH GOTICO-ANTIQUA 100G
ADOLF RUSCH
STRASBOURG 1470-75

R

N p̄m̄is deo gratias age:
m̄ sicut sui ord̄mis celſitu
do et bñſicij ip̄ius multitu
do merec̄ cui⁹ misericordie
super om̄is p̄phetas existūt
Et post dīcā q̄ quidā d̄ me
liorib⁹ amicis quos habere
vīdeor (cui i oñib⁹ p̄ qb⁹
me deprecat⁹ fuerit satisfa
cere debeo de re quam pos
sum) me rogauit vt ei librū de medicīna fa
ciam: eius regulas vniuersales et pticula
res talit̄ cōprehendentē: vt explanatio cuz
breuitate in eo ſiungatur. et ſecūduz plu
rimū afferā qntū est afferendū de declara
tōne in verbis paucis. qđ equidē ocessi .et
mibi placuit vt i p̄m̄is loquerer de reb⁹
oñib⁹ et vniuersalib⁹ utriusqz ptis medi
cīne ·theorice vīdelic⁹ & p̄ctice Postea uo
loquar de vlib⁹ iudicioz virtutū medici
nāz simpliciuz .et post hec de pticularibus
corūdez. deinde loquar de egritudinib⁹ que
in vno quoqz ſtingunt membro .Prius tñ
incipiā ab anathomia illi⁹ membrī et eius
iuuamento . De anathomia em̄ simpliciuz
membroz. & ſilr iuuamentis in libro p̄mo
vniuersali iam tunc locutus ero . Cum aut̄
membrī anathomia ſumauero in q̄plib⁹
locis demonstrare incipiā quomō eius oſer
uetur sanitas . Deinde ſmone absoluto oſte
dam. eī⁹ egritudines vniuersales et causas
& ſemitas cognoscēdi eas. et vias eas me
dicandi in ſmone vniūſali . Postq̄ aut̄ has
res vniūſales expleuero ad egritudines re
dibo pticulares . et in q̄plib⁹ eaꝝ etiam
demonstrabo i pm̄is iudiciū vniuersale in
eius diffinitōe et ip̄ius cauſis et significa
tōnibus . Deinde ad iudicia reuertar pticu
laria . Post oſtendā reglām vniūſalē in me
dicando . Deinde descendā ad medicandū
pticularit̄ cū vnaquaqz medicīna simplici
aut cōposita . Ad illud aut̄ qđ p̄us dīcā de
iuuamentis medicīnāz simpliciū in egritudi
nibus in libro medicīnāz simpliciū in tabu
lis pticlis quas bonū est fieri (ſicut in diſci
pline modo aspīcieſ cū ad ip̄m puenies) nō
reuertar ad dicendū nīſi modicaz rem . De
medicīnāz quoqz ſpoſitarū (q̄ mībi vīde
bunē in antidotario meli⁹ ponēde) iuuam
tis & quō misceant̄ usz ibi loq̄ dimittam .
Placet autem mībi ut postq̄ hunc librū

N p̄p̄m̄is deo gratias age:
m̄ sicut sui ord̄mis celſitu
do et bñſicij ip̄ius multitu
do merec̄ cui⁹ misericordie
superom̄es p̄phetas existūt
Et post dīcā q̄ quidā d̄ me
liorib⁹ amicis quos habere
vīdeor (cui i oñib⁹ p̄ qb⁹
me deprecat⁹ fuerit satisfa
cere debeo de re quam pos
sum) me rogauit vt ei librū de medicīna fa
ciam: eius regulas vniuersales et pticula
res talit̄ cōprehendentē: vt explanatio cuz
breuitate in eo ſiungatur. et ſecūduz plu
rimū afferā qntū est afferendū de declara
tōne in verbis paucis. qđ equidē ocessi .et
mibi placuit vt i p̄m̄is loquerer de reb⁹
cnib⁹ et vniuersalib⁹ utriusqz ptis medi
cīne ·theorice vīdelic⁹ & p̄ctice Postea uo
loquar de vlib⁹ iudicioz virtutū medici
nāz simpliciuz .et post hec de pticularibus
corūdez. deinde loquar de egritudinib⁹ que
in vno quoqz ſtingunt membro . Prius tñ
incipiā ab anathomia illi⁹ membrī et eius
iuuamento . De anathomia em̄ simpliciuz
membroz. & ſilr iuuamentis in libro p̄mo
vniuersali iam tunc locutus ero . Cum aut̄
membrī anathomia ſumauero in q̄plib⁹
locis demonstrare incipiā quomō eius oſer
uetur sanitas . Deinde ſmone absoluto oſte
dam. eī⁹ egritudines vniuersales et causas
& ſemitas cognoscēdi eas. et vias eas me
dicandi in ſmone vniūſali . Postq̄ aut̄ has
res vniūſales expleuero ad egritudines re
dibo pticulares . et in q̄plib⁹ eaꝝ etiam
demonstrabo i pm̄is iudiciū vniuersales in
eius diffinitōe et ip̄ius cauſis et significa
tōnibus . Deinde ad iudicia reuertar pticu
laria . Post oſtendā reglām vniūſalē in me
dicando . Deinde descendā ad medicandū
pticularit̄ cū vnaquaqz medicīna simplici
aut cōposita . Ad illud aut̄ qđ p̄us dīcā de
iuuamentis medicīnāz simpliciū in egritudi
nibus in libro medicīnāz simpliciū in tabu
lis pticlis quas bonū est fieri (ſicut in diſci
pline modo aspīcieſ cū ad ip̄m puenies) nō
reuertar ad dicendū nīſi modicaz rem . De
medicīnāz quoqz ſpoſitarū (q̄ mībi vīde
bunē in antidotario meli⁹ ponēde) iuuam
tis & quō misceant̄ usz ibi loq̄ dimittam .
Placet autem mībi ut postq̄ hunc librū

iuuamento . De anathomia em̄ simpliciuz
membroꝝ . & silr iuuamentis in libro p̄mo
vniversali iam tunc locutus ero . Cum aut̄
membri anathomia ɔfūmauero in ɔplib⁹
locis demonstrare incipiā quomō eius ɔser
uetur sanitas . Deinde ſmone absoluto ostē

iuuamento . De anathomia em̄ simpliciuz
membroꝝ . & silr iuuamentis in libro p̄mo
vniversali iam tunc locutus ero . Cum aut̄
membri anathomia ɔfūmauero in ɔplib⁹
locis demonstrare incipiā quomō eius ɔser
uetur sanitas . Deinde ſmone absoluto ostē

À Á Â Æ Ç Ð Õ È Ë
Ӧ Ì Ï Ñ Ò Ù Õ Õ
҃ Ñ Í Ó Ñ Ñ Ñ Ñ
à á â æ ç ð õ è Ë
Ӧ Ì Ï Ñ Ò Ù Õ Õ
҃ Ñ Í Ó Ñ Ñ Ñ Ñ

AΑΒCDDጀEF
ϚHΙKLLMMNN
OPPQQQQR
SSTVVVXXY3a
ābbcc̄c̄ctdጀeēēf
ffgḡḡḡḡhb̄b̄iūm̄jkl̄m̄
m̄n̄ññoōpp̄p̄p̄p̄p̄p̄p̄
p̄q̄q̄q̄q̄q̄q̄q̄q̄r̄r̄r̄z̄s̄
r̄s̄s̄s̄t̄t̄t̄t̄t̄ūūūv̄

AΑΒCDDጀEF
ϚHΙKLLMMNN
OPPQQQQR
SSTVVVXXY3a
ābbcc̄c̄ctdጀeēēf
ffgḡḡḡḡḡḡḡḡb̄b̄iūm̄jkl̄m̄
m̄n̄ññoōpp̄p̄p̄p̄p̄p̄p̄p̄
p̄q̄q̄q̄q̄q̄q̄q̄q̄r̄r̄r̄z̄s̄
r̄s̄s̄s̄t̄t̄t̄t̄t̄ūūūv̄

x y ȝ ȝ & ȝ ȝ . . . :: = ()

x y & ȝ ȝ ȝ ȝ . . . :: = ()

Non eram nescius Brute cum quae summis īgeniis exquisitaque doctrīna philosophī Graeco sermone tractavissent ea Latinis litteris mandaremus fore ut hīc noster labor in variās reprehensiones īcurreret. nam quibusdam et iis quidem non admodum īdoctis totum hoc displicet philosophari. quidam autem non tam id reprehendunt si remissius agatur sed tantum studiū tamque multam operam ponendam in eo non arbitrantur. erunt etiam et iis quidem eruditī Graecis litteris contemnentes Latīnas qui se dicant in Graecis legendis operam malle consumere. postremo aliquos futuros suspicor qui me ad alias litteras vocent genus hoc scribendi etsi sit elegans personae tamen et dignitatis esse negent. Contra quos omnis dicendum breviter existimo. Quamquam philosophiae quidem vītuperatoribus satis responsum est eo libro quo a nobis philosophia defensa et collaudata est cum esset accusata et vituperata ab Hortensio. qui liber cum et tibi probatus videretur et iis quos ego posse iudicare arbitrarer plura suscepī veritus ne movere hominum studia viderer retinere non posse. Qui autem si maxime hoc placeat moderatiū tamen id volunt fieri difficultē quandam temperantiam postulant in eo quod semel admissum coerceri reprimique non potest ut propter modum iustioribus utamur illis qui omnino avocent a philosophia quam his qui rebus īfinitis modum constituant in reque eo meliore quo maior sit mediocritatem desiderent. Sive enim ad sapientiam perveniri potest non paranda nobis

solum ea sed fruenda etiam sapientia est sive hoc difficile est tamen nec modus est ullus īvestigandi veri nisi īveneris et quaerendi defatigatio turpis est cum id quod quaeritur sit pulcherrimum. etenim si delectamur cum scribimus quis est tam īvidus qui ab eo nos abducat sim laboramus quis est qui alienae modum statuat īdustriæ nam ut Terentianus Chremes non īhumanus qui novum vīcīnum non vult fodere aut arare aut aliquid ferre denique non enim illum ab īdustria sed ab īliberali labore deterret sic isti curiosi quos offendit noster minime nobis īiucundus labor. is igitur est difficultius satis facere qui se Latīna scripta dicunt contemnere. in quibus hoc primum est in quo admirer cur in gravissimis rebus non delectet eos sermo patrius cum idem fabellas Latīnas ad verbum e Graecis expressas non īviti legant. quis enim tam imicus paene nomini Romano est qui Enniū Medeam aut Antípam Pacuvii spernat aut reiciat quod se īdem Euripiū fabulis delectari dicat Latīnas litteras oderit Synephebos ego inquit potius Caeciliū aut Andriam Terentii quam utramque Menandri legam A quibus tantum dissentiō ut cum Sophocles vel optime scripsérunt Electram tamen male conversam Atiliū mīhi legendam putem de quo Lucilius ferreum scriptorem verum opinor scriptorem tamen ut legendus sit. rudem enim esse omnino in nostris poetis aut inertissimae segnitiae est aut fastidiū delicatissimi. mīhi quidem nulli satis eruditī videntur quibus nostra ignota sunt. an tīam ne in nemore nibilo minus legimus quam hoc idem Graecum quae autem de bene beate.

LATIN ABBREVIATIONS
DISCRETIONARY LIGATURES

á	am	p	per
þ	bis	þ	pro
ć	cum	þ	prop
č	cra	þ	prae
ð	de	þ	pre
	des	þ	pu
	dícit	þ	pra
	díctus	þ	pur
	dís	þ	put
	dít	þþ	papa
	dum	þþ	propter
	und	þ	quae
		þ	que
é	em	þ	quod
	en	þ	quodam
	est	þ	er
þ	bic	þ	ter
í	ín	þ	tio
	íni	þ	tra
	ím	þ	um
	ímu	þ	un
	íre	þ	et
	mí	þ	con
	mín	þ	et
	ní	þ	rum
	ním	þ	us
þ	lu		HISTORICAL LIGATURES
	ul		STANDARD LIGATURES
ñ	men	ct	ct
	mn	ff	ff
	mne	gi	gi
	mní	íñ	íñ
	mun	fi	fi
	tum	ff	ff
ð	on	ft	ft
	om		
	íø		
	oðo		
p	par		

HISTORICAL FORMS STYLISTIC ALTERNATES		
ss01	À	A
ss02	B	B
ss03	D	D
ss04	LL	L
ss05	M	M
ss06	N	N
ss07	P	P
ss08	R	R
ss09	S	S
ss10	V	V
ss11	X	X
ss12	z	r
ss13	f	s

RUSCH 100G [TW], GOTICO-ANTIQUA FIRST USED IN STRASBOURG BY ADOLF RUSCH FOR BALBUS' CATHOLICON [ISTC], BETWEEN 1470-75 (EXACT DATE UNKNOWN) AND USED UNTIL 1478.

TYPE DESIGN WORKSHOP AT ESAL METZ AND BIBLIOTHÈQUE MUNICIPALE DE METZ, HELD BY JÉRÔME KNEBUSCH, METZ, APRIL 2018.

WORKSHOP PARTICIPANTS: SUZY MICHEL, ANTHONY VISCONTI, ANIS REMAKI, LAUREEN REVOCATO, SEBALD PAUER, HELENA BERG, JEANNE RICHARME, CYNTHIA MACRI, KATHARINA VILIEVA, MADELEINE PINOT, SOLINE GUIGNIS, LUCIE MEDDA, ALEXIS FAUDOT.

SOURCE: *SPECULUM NATURALE*, VINCENTIUS BELLOVACENSIS, 1476 [ISTC].

FONT DESIGNED AND PRODUCED BY ALEXIS FAUDOT AND RAFAEL RIBAS, DIRECTED BY JÉRÔME KNEBUSCH, ATELIER NATIONAL DE RECHERCHE TYPOGRAPHIQUE (ANRT), NANCY.

IMAGES: COPYRIGHT BAYERISCHE STAATSBIBLIOTHEK, MÜNCHEN & ANRT, NANCY.

PUBLISHED UNDER THE SIL OPEN FONT LICENCE AND AVAILABLE AT GOTICO-ANTIQUA.ANRT-NANCY.FR

COPYRIGHT ANRT, ALL RIGHTS RESERVED, 2019

VERSION: 1.0, 25 APRIL 2019

ADDED GLYPHS:

J U W w